

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.06.1975, sp. zn. 4 Tz 26/75, ECLI:CZ:NS:1975:4.TZ.26.1975.1

Číslo: 56/1975

Právní věta: K ukládání povinnosti podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu. Uložení povinnosti pobývat v příkázaném místě nebo obvodě a nevzdalovat se z něho bez souhlasu orgánu vykonávajícího ochranný dohled podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu musí předcházet řádné a úplné objasnění věci v tom směru, zda odsouzený bude mít vůbec možnost bydlet a pracovat v příkázaném místě nebo obvodě, zda tím nebudou narušeny jeho rodinné svazky a zda tedy uložení takové povinnosti může přispět k dovršení nápravy a resocializace odsouzeného.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 19.06.1975

Spisová značka: 4 Tz 26/75

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ochranný dohled

Předpisy: 44/1973 Sb. § 2 odst. 2 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 56/1975 sb. rozh.

K ukládání povinnosti podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu.

Uložení povinnosti pobývat v příkázaném místě nebo obvodě a nevzdalovat se z něho bez souhlasu orgánu vykonávajícího ochranný dohled podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu musí předcházet řádné a úplné objasnění věci v tom směru, zda odsouzený bude mít vůbec možnost bydlet a pracovat v příkázaném místě nebo obvodě, zda tím nebudou narušeny jeho rodinné svazky a zda tedy uložení takové povinnosti může přispět k dovršení nápravy a resocializace odsouzeného.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 19. 6. 1975 sp. zn. [4 Tz 26/75.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil v rozsudku krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. února 1974 sp. zn. 2 To 81/74 výrok, jímž

byla odsouzenému Š. S. uložena v rámci ochranného dohledu povinnost podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu bydlet pod dobu výkonu ochranného dohledu v okrese Litoměřice.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Děčíně ze dne 2.1. 1974 sp. zn. 2 T 654/73 byl obviněný Š. S. uznán vinným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. a přečinem příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. a odsouzen podle § 132 odst. 1 tr. zák. s použitím § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na osmnáct měsíců nepodmíněně se zařazením do druhé nápravně výchovné skupiny podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. Podle § 72 odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zák. bylo obviněnému uloženo ochranné ambulantní protialkoholní léčení. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl obviněný uznán povinným nahradit poškozenému podniku Restaurace v Děčíně částku 750,- Kčs, přičemž se zbytkem svého nároku byl uvedený poškozený odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních podle § 229 odst. 2 tr. ř.

K odvolání obviněného byl rozsudkem krajského soudu v Ústí nad Labem uvedený rozsudek okresního soudu v Děčíně podle § 258 odst. 1 písm. b), c), f), odst. 2 tr. ř. zrušen ve výroku o vině trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. a přečinem příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb., dále též ve výrocích o tretu a náhradě škody. Trestní stíhání obviněného pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. a pro přečin příživnictví podle § 10 zák. č. 150/1969 Sb. vyloučil krajský soud podle § 23 odst. 1 tr. ř. ze společného řízení a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně, aby ji znovu projednal a rozhodl. za trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., který zůstal nedotčen, odsoudil obviněného podle § 132 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na jeden rok, pro jehož výkon jej podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařadil do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. uznal obviněného povinným nahradit podniku Restaurace v Děčíně škodu ve výši 754,75 Kčs a podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal tohoto poškozeného se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 4 odst. 2, § 3 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. uložil obviněnému ochranný dohled na dvě léta v rozsahu uvedeném v § 2 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) téhož zákona s tím, aby obviněný po tuto dobu bydlel v okrese Litoměřice a nenavštěvoval restaurace za účelem požívání alkoholických nápojů. Ve výroku o ochranném protialkoholním léčení zůstal rozsudek okresního soudu nedotčen.

Proti posléze uvedenému rozsudku krajského soudu v Ústí nad Labem podal ministr spravedlnosti ČSR ve prospěch obviněného Š. S. stížnost pro porušení zákona, v níž vytkl, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon tím, že obviněnému bylo uloženo, aby se po dobu výkonu ochranného dohledu zdržoval v okrese Litoměřice. V tomto směru stížnost poukázala na to, že v průběhu řízení nebylo řádně zjištěno, kde obviněný bydlí, a proto měl krajský soud alespoň zevrubným výsledkem obviněného zjistit, zda vůbec má možnost bydlet a pracovat v okrese Litoměřice, aby tak ochranný dohled mohl plnit svůj účel.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Krajský soud vzhledem k tomu že u obviněného jde o recidivistu, jehož nenapravily dříve uložené tresty a je tu proto nebezpečí, že by mohl trestnou činnost opakovat i po výkonu nyní uloženého trestu, nepochybil, když obviněnému uložil podle § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. ochranný dohled na přiměřenou dobu dvou let. Pokud jde o obsah ochranného dohledu, krajský soud postupoval správně, pokud obviněnému vedle povinností a omezení, která pro odsouzeného vyplývají přímo ze zákona (§

2 odst. 1 zák. o ochranném dohledu), uložil podle § 2 odst. 2 písm. a) cit. zákona další povinnost spočívající v zákazu navštěvovat restaurace za účelem požívání alkoholických nápojů. Takové opatření je totiž v zájmu dovršení resocializace obviněného vhodné vzhledem k tomu, že základní příčinou protispolečenské činnosti obviněného je nadměrné požívání alkoholických nápojů. Naproti tomu však nebyly zjištěny předpoklady k tomu, aby obviněnému byla ukládána podle § 2 odst. 2 písm. b) cit. zákona též povinnost, aby po dobu výkonu ochranného dohledu bydlel v okrese Litoměřice. V tomto směru je třeba především vytknout, že krajský soud v napadeném rozsudku vůbec neodůvodnil, z jakých předpokladů vzhledem k potřebám správného zaměření ochranného dohledu vycházel, když tuto povinnost obviněnému uložil, takže napadený rozsudek je v tomto směru nepřezkoumatelný. Tím krajský soud porušil zákon v ustanovení § 125 tr. ř., podle něhož je třeba odůvodnit všechny výroky do rozsudku pojaté.

Nejvyšší soud při přezkouvání výroku o ochranném dohledu, pokud se týká obviněnému uložené povinnosti bydlet v okrese Litoměřice, shledal, že podle obsahu trestního spisu se obviněný v tomto okrese v době, kdy krajský soud ochranný dohled ukládal, nezdržoval, zejména nebydlel v bytě své družky B. V. v Želechovicích, okres Litoměřice, kde je podle zprávy místního národního výboru v Úpohlavech z 16. 7. 1973 hlášen od 7. 1. 1970. V tomto směru totiž B. V. jako svědkyně uvedla, že obviněný k ní naposledy přišel o vánocích 1969, zdržel se u ní asi tři týdny a od té doby se k ní nevrátil. Při veřejném zasedání u krajského soudu v Ústí nad Labem obviněný uvedl, že se musí starat o svou matku, která podle výpovědi obviněného bydlí ve Starém Bydžově, okres Hradec Králové. S těmito důkazy se však krajský soud nevypořádal a aniž je hodnotil, uložil obviněnému povinnost bydlet v okrese Litoměřice, kde se však obviněný v té době nezdržoval. To pak mělo za následek překážky při výkonu ochranného dohledu, jak ko tom svědčí mimo stížností obviněného i zpráva okresního oddělení VB v Litoměřicích ze dne 25. 11. 1974, v níž orgán Veřejné bezpečnosti vykonávající ochranný dohled žádá o změnu rozhodnutí o ochranném dohledu v tom smyslu, aby ochranný dohled mohl být vykonán v okrese Hradec Králové proto, že obviněný se stále zdržuje ve Starém Bydžově, okres Hradec Králové a že v okrese Litoměřice je pouze formálně hlášen k pobytu a ve skutečnosti nemá možnost tam bydlet.

Nejvyšší soud ČSR proto vyslovil, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon ve shora uvedeném směru a vadnou část výroku o ochranném dohledu týkající se obviněnému uložené povinnosti, aby po dobu výkonu ochranného dohledu bydlel v okrese Litoměřice, podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil. Poněvadž povinnosti a omezení uložené obviněnému ustanovením § 2 odst. 1 zák. o ochranném dohledu spolu se zákazem navštěvovat restaurace za účelem požívání alkoholických nápojů, jsou natolik účinné, že vzhledem k osobě obviněného a příčinám jeho trestné činnosti mohou ve svém souhrnu stačit k dosažení cíle sledovaného ochranným dohledem, Nejvyšší soud ČSR nepovažoval za vhodné ukládat obviněnému povinnost pobývat v určitém místě nebo obvodě. Vzhledem k tomu, že obviněný bydlí a jak je zřejmé z jeho prohlášení obsažených v trestních spisech, zamýšlí i v budoucnu bydlet u své matky ve Starém Bydžově, bude pro kontrolu místa pobytu obviněného dostačovat plnění povinnosti osobně se hlásit u orgánu vykonávajícího ochranný dohled vyplývající pro obviněného z ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochranném dohledu.